

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Другий (магістерський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Магістр

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ – 207 Водні біоресурси та аквакультура

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – 20 Аграрні науки та продовольство

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ – Дослідник з аквакультури

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного
університету
протокол №_ від «» 2024р.)
та вводиться в дію з «01» вересня 2024р.**

В.о. ректора

_____ /Андрій Кудряшов/

Харків – 2024

ЗМІСТ

	Передумова	3
1	Профіль освітньої програми зі спеціальності 207 – «Водні біоресурси та аквакультура	4
1.1	Загальна інформація	4
1.2	Мета освітньої програми	4
1.3	Характеристика освітньої програми	4
1.4	Придатність випускників працевлаштування та до подальшого навчання	5
1.5	Викладання та оцінювання	6
1.6	Програмні компетентності	6
1.7	Результати навчання	7
1.8	Ресурсне забезпечення реалізації програми і системи внутрішнього забезпечення якості освіти	8
1.9	Академічна мобільність	9
2	Перелік компонент освітньо-професійної програми	10
3	Форми атестації здобувачів вищої освіти	10
4	Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми	11
5	Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми	11
6	Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми	12
	Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма:	13

ПЕРЕДУМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

Гарант

1. Гноєвий Ігор Вікторович, доктор с.-г. наук, професор, професор кафедри біотехнології, молекулярної біології та водних біоресурсів Державного біотехнологічного університету (ДБТУ);

Члени проектної групи:

- 2. Безуглий Микола Дмитрович**, доктор с.-г. наук, професор, академік НААН, завідувач кафедри біотехнології, молекулярної біології та водних біоресурсів ДБТУ;
- 3. Щербак Олена Валентинівна**, кандидат с.-г. наук, професор, декан факультету біотехнологій ДБТУ;
- 4. Куліш Ярина Володимирівна**, студентка 1-го курсу магістратури біотехнологічного факультету освітньо-професійної програми 207 „Водні біоресурси та аквакультура”;
- 5. Григор'єв Олексій Якович**, кандидат ветеринарних наук, доцент, директор КО „Харківський зоопарк”.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1. Коротун Олександр Миколайович** – директор ТОВ ПП „Беркут”
- 2. Євтушенко Андрій Володимирович** – директор ТОВ НДО УКРЕКОПРОЕКТ

1. Профіль освітньої програми зі спеціальністі 207 – «Водні біоресурси та аквакультура»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Факультет біотехнологій
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, другий ступень Магістр з водних біоресурсів та аквакультури. Дослідник з аквакультури.
Офіційна назва освітньої програми	Водні біоресурси та аквакультура
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,4 роки
Наявність акредитації	Наказ Міністерства освіти та науки України Сертифікат про акредитацію. Серія АД № 21001545
Цикл/рівень	7 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК). 2 цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ЕНЕА) 7 рівень Європейської рамки кваліфікацій вищої освіти (EQF-LLL) Другий (магістерський)
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	Українська. Для іноземців українська, російська, англійська
Термін дії освітньої програми	До 1.07.2027 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 - Мета освітньої програми	
Забезпечення високих вимог ринку праці фахівцями з врахуванням соціально-економічного процесу тісного співробітництва України з європейськими державами, здатними працювати в умовах швидкозмінного, багатофункціонального середовища, здатних вирішувати державні, європейські та світові проблеми, здатних розв'язувати завдання та проблемні питання у галузі водних біоресурсів та аквакультури стосовно безпечного виробництва продукції, санітарно-гігієнічного утримання об'єктів водних біоресурсів та аквакультури, профілактики і діагностики їх хвороб, виробничо-фінансової діяльності, проваджувати інноваційні технології рибництва у професійну діяльність	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	<p><i>Об'єкт(и) вивчення:</i> технологічні процеси, використання, виробництво та вирощування об'єктів водних біоресурсів та аквакультури.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> – підготовка професіоналів, здатних здійснювати науково-дослідний та професійний підхід до поліпшення виробничих питань рентабельного і екологічно-безпечного виробництва та вирощування гідробіонтів, розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері водних біоресурсів та аквакультури.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області</i> – становлять принципи, концепції та теорії виробництва продукції аквакультури, технологічних процесів рибальства, водних біоресурсів.</p>

	<p><i>Методи, методики та технології:</i> сучасні методики та методології повного та неповного біологічного аналізу риб, природної кормової бази, наукові дослідження водних біоресурсів та аквакультури, інтерпретувати результати досліджень при найрізноманітніших змінах умов вирощування об'єктів водних біоресурсів та аквакультури.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне обладнання гідробіологічної, гідрохімічної, іхтіологічної, біохімічної, біотехнологічної та інших лабораторій відповідно до держстандартів, науково-дослідне устаткування та прилади, технічні засоби для здійснення виробничих процесів з об'єктами водних біоресурсів та аквакультури і технологіями їх вирощування.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма На основі освітньо-кваліфікаційного рівня освіти «Бакалавр» 90 кредитів ЄКТС.</p>
Основний фокус освітньої програми	<p>Вища освіта в галузі Водні біоресурси та аквакультура. Магістр повинен володіти професійними знаннями, іноземною мовою, сучасною методологією та методиками досліджень закономірностей і розроблення науково-практичних основ, методів і підходів щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - процесів, які відбуваються у природних і штучних водних об'єктах (водоймах і водотоках), що формують єдину гідрологічну мережу планети; - фундаментальних та прикладних проблем взаємодій із довкіллям водних екосистем, їх охорони та раціонального використання; - обстеження та облік екосистемних функцій, раціонального використання водних біоресурсів та прогнозування їх стану і динаміки; - прогнозування стану популяцій об'єктів рибальства та аквакультури в природних і штучних умовах; - функціонування водних об'єктів, їх географічних особливостей, керування сукцесійними змінами, взаємозв'язків водних об'єктів із довкіллям; - організації рибальства і рибництва, сприяння саморегуляції водних екосистем з метою сталого використання водних біоресурсів; - підвищення продуктивності природних і штучних водних екосистем, їх охорона та захист від негативних наслідків людської діяльності. <p>Ключові слова: аквакультура, рибальство, водні біоресурси, водні об'єкти, екосистема, тварини.</p>
Особливості програми	Освітньо-професійна програма базується на сучасних наукових дослідженнях в галузі аквакультури з урахуванням специфіки роботи науково-дослідних установ, спеціальної навчальної та виробничої практики в рибницьких і рибальських підприємствах, компаніях, у ВНЗ.
4 - Придатність випускників працевлаштування та до подальшого навчання	
Придатність до	Адміністративна, управлінська, дослідницька та

працевлаштування	викладацька діяльність у сфері водних біоресурсів та аквакультури, а також охорони навколошнього природного середовища. Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу за такими класифікаційними угрупуваннями та професійними назвами робіт: рибовод-дослідник; дослідник аквакультури, може займати первинні посади гідробіолога, іхтіолога, рибовода та інспектора державної рибоохорони.
Посади згідно класифікатора професій України.	Асистент (2310.2), директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4), завідувач господарства (ставового, рибоводного) (1221.2), головний рибовод (1237.1), завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва) (1237.2), головний державний інспектор з рибоохорони (1229.1), Технолог з рибальства (2149.2), рибовод-дослідник (2211.1), рибовод (кваліфікований робітник) (2211.2), професіонал з рибальства (2213.2), молодший науковий співробітник (природно-заповідна справа) (2213.1), науковий співробітник (природно-заповідна справа) (2213.1).
Подальше навчання	Навчання впродовж життя для вдосконалення професійної, наукової та інших видів діяльності щодо продовження навчання для здобуття третього освітньо-наукового рівня – доктор філософії, 8 рівня НРК України, третього циклу FQ-EHEA, 8 рівня EQF LLL.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, лабораторних, практичних занять із розв'язування наукових проблем, виконання дослідницьких лабораторних робіт, підготовка та виконання магістерської роботи (проекту).
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, захист звіту з практики, презентацій, кваліфікаційна магістерська проектна робота.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері водних біоресурсів та аквакультури

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК05. Прагнення до збереження навколошнього природного середовища.</p> <p>ЗК06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК01. Здатність аналізувати екологічні параметри гідроекосистем природних та штучних середовищ та антропогенні впливи на нього на основі критичного осмислення проблем у галузі аграрних наук та продовольства та на межі галузей знань.</p> <p>СК02. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі водних біоресурсів та аквакультури у широких або мультидисциплінарних контекстах</p> <p>СК03. Забезпечувати формування та ефективне використання біопродуктивності водойм різного типу та продуктивних властивостей риб.</p> <p>СК04. Здатність визначати природну кормову базу, якість статевих продуктів риб, прогнозувати динаміку чисельності та біомаси, складати прогнози рибопродуктивності.</p> <p>СК05. Здатність будувати і досліджувати концептуальні та комп'ютерні моделі динаміки популяцій риб, водних біоресурсів та аквакультури.</p> <p>СК06. Здатність виявляти та використовувати фізіологобіохімічні зміни, що відбуваються в організмі гідробіонтів забезпечення ефективності рибницьких технологічних процесів у водних біоресурсах та аквакультурі.</p> <p>СК07. Здатність здійснювати заходи із охорони водних біоресурсів і збереження здоров'я риб та запобігання їх масового захворювання.</p> <p>СК08. Здатність аналізувати світовий ринок продукції аквакультури та організовувати державну підтримку, міжнародне співробітництво в сфері рибництва та рибальства.</p> <p>СК09. Здатність організовувати підприємницьку діяльність та забезпечувати економічну ефективність у рибницьких господарствах.</p> <p>СК10. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем водних біоресурсів та аквакультури до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>СК11. Здатність проектувати технологічні карти та управляти виробничими процесами, що є складними та потребують нових стратегічних підходів у сфері водних біоресурсів та аквакультури.</p>

7 - Результати навчання

- РН01.** Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері водних біоресурсів та аквакультури і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.
- РН02.** Вільно презентувати та обговорювати усно і письмово результати досліджень та інновацій, інші питання професійної діяльності державною та іноземною мовами.
- РН03.** Відшуковувати необхідну інформацію, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, відкриті дані та інші ресурси, аналізувати та оцінювати цю інформацію.
- РН04.** Приймати ефективні рішення, брати відповідальність та працювати в критичних умовах під час виконання виробничих, технологічних та наукових задач водних біоресурсів та аквакультури, аналізувати та інтегрувати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки.
- РН05.** Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти з проблем водних біоресурсів та аквакультури та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням виробничих, правових, економічних та екологічних аспектів.
- РН06.** Застосовувати сучасні методи моделювання, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання виробничих, технологічних і наукових проблем у сфері біоресурсів та аквакультури.
- РН07.** Розробляти, впроваджувати та застосовувати ефективні технологічні процеси виробництва продукції аквакультури, забезпечувати її якість.
- РН08.** Оцінювати та забезпечувати ефективність виробництва у сфері водних біоресурсів та аквакультури з урахуванням правових, економічних та етичних обмежень.
- РН09.** Ідентифікувати види водних біоресурсів оцінювати їх чисельність та біомасу та здійснювати прогнозування запасів та обсягів вилову об'єктів водних біоресурсів та аквакультури.
- РН10.** Визначати рівень продукування основних груп біологічних ресурсів водойм;
- РН11.** Визначати фактори еволюції та характеризувати особливості видоутворення і природного добору;
- РН12.** Характеризувати особливості та застосовувати складові технологій вирощування риби в різних регіонах світу;

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми і системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками університету, відповідальні за курси мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної підготовки. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років. Поширеною практикою є проведення гостьових лекцій провідними вітчизняними та зарубіжними фахівцями в сфері «Водні біоресурси та аквакультура».
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу (навчальні приміщення, спеціалізовані кабінети, комп’ютерні класи, навчальні лабораторії, мультимедійне обладнання тощо) відповідає вимогам потребі до проведення лекційних і практичних занять, у.т.ч. в дистанційному режимі.

	<p>В університеті є локальні комп'ютерні мережі з доступом до мережі Інтернет. Наявна вся необхідна соціально- побутова інфраструктура (гуртожитки, їdalня, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики, тренажерні зали, медичний комплекс), кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову та виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до мережі Інтернет, авторських розробок професорсько-викладацького складу.</p> <p>Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ВНЗ «ДБУ» та іншими внутрішніми положеннями.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення підготовки споживачів вищої освіти відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> освітні програми, які затверджені у визначеному порядку і підлягають перегляду один раз на п'ять років, вміщують опис загальних та фахових програмних компетентностей та результатів навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; навчальний план, затверджений у вищезазначеному порядку; навчально-методичне забезпечення дляожної навчальної дисципліни навчального плану: типових і робочих навчальних програм дисциплін, лекційного комплексу, плани семінарських та практичних занять, методичні вказівки і тематики курсових проектів; пакети контрольних завдань для перевірки знань з навчальних дисциплін загальної, галузевої та фахової підготовки; програми всіх видів практик, методичні вказівки щодо виконання методичних робіт; дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів; <p>Наявна внутрішньо вузівська система «антiplагіат».</p>
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за певними навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних та фахових компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	Мобільність студентів можлива на підставі партнерської угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус + К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Мобільність студентів можлива на підставі партнерської угоди про співробітництво із зарубіжними університетами за умови володіння іноземними студентами українською чи англійською мовами.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумку контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП (ОК)			
ОК 1	Комуникації у рибогосподарських колективах	3	Залік
ОК 2	Рибогосподарське право	3	Екзамен
ОК 3	Ділова іноземна мова	4	Залік
ОК 4	Теорія еволюції гідробіонтів	5	Екзамен
ОК 7	Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності	5	Екзамен
ОК 6	Біотехнологічні аспекти сучасного рибництва	5	Екзамен
ОК 5	Динаміка популяцій риб	5	Залік
ОК 8	Інформаційні технології у рибництві	3	Екзамен
ОК 9	Менеджмент та організація бізнесу у рибогосподарській галузі	3	Екзамен
ОК 10	Інноваційні технології в рибництві	5	Екзамен
ОК 11	Виробнича практика	10	Залік, Звіт
ОК 12	Виконання кваліфікаційної роботи та атестаційний іспит	15	Екзамен
Загальний обсяг нормативних компонент:		66	
Дисципліни вибору студента			
ВК 1	Біологічні ресурси водойм	5	Залік
ВК 2	Іммобілізовані ферменти і клітини	4	Залік
ВК 3	Світове рибне господарство	5	Залік
ВК 4	Сучасні проблеми іхтіології	5	Залік
ВК 5	Молекулярно-генетичні та біоінформаційні методи досліджень	5	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент ВНЗ:		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:		90	

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного комплексного тестового іспиту та публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи у встановленому порядку.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота зі спеціальності 207 – «Водні біоресурси та аквакультура» має відображати рівень професійної підготовки випускника, його здатність виконувати виробничі функції та типові завдання фахової діяльності. Кваліфікаційна робота виконується за результатами власних теоретичних і прикладних досліджень. Кваліфікаційна робота перед початком прилюдного захисту перевіряються на plagiat.
Вимоги публічного захисту (демонстрації)	Захист кваліфікаційної роботи здійснюється згідно встановленого порядку відкрито і гласно, з обов'язковою наявністю відзиву наукового керівника, рецензії.
Вимоги до атестаційного іспиту	Атестаційний іспит спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньо-професійною програмою.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Програмні компетентності	Компоненти освітньої програми											
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12
3K01	■											
3K02							■	■		■		
3K03		■					■		■	■		
3K04		■					■		■	■	■	■
3K05				■	■	■						
3K06			■			■	■	■	■	■	■	■
3K07	■	■										
CK01							■			■	■	■
CK02							■		■	■	■	■
CK03						■						
CK04					■							
CK05										■		
CK06										■	■	
CK07		■			■						■	
CK08			■				■	■		■		■
CK09									■		■	
CK10	■			■			■					■
CK11							■		■	■	■	■

5. Матриця забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми

Результати навчання	Компоненти освітньої програми											
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12
PH01	■						■	■				
PH02			■							■	■	
PH03							■	■				
PH04								■	■			
PH05								■	■			
PH06							■	■				
PH07				■						■	■	■
PH08	■	■						■				
PH09				■	■					■	■	
PH10				■	■					■	■	
PH11				■								
PH12					■					■		

6. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

	OK, які передують чи є наступними											
	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12
OK 1	□	■							■			
OK 2	■	□						■				
OK 3			□					■		■		
OK 4				□	■							
OK 5				■	□	■						
OK 6					■	□	■					
OK 7						■	□	■				
OK 8			■				■	□				
OK 9	■	■							□			
OK 10			■						□	■		
OK 11									■	□	■	
OK 12										■		□

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма:

1. Закон України «Про вищу освіту» : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Лист МОНУ від 26.02.2010 № 1/9-119 «Про Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах» на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 16 жовтня 2009 року № 943.: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_119290-10#Text
3. Закон України “Про охорону навколошнього природного середовища” від 25.06.1991.р.№ 1264
4. Лист МОНУ від 13.03.2015 № 1/9-126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році»: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-126729-15#Text>
5. Наказ Міністерства освіти і науки від 26 січня 2015 року № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік».: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0132-15#Text>
6. Положення про організацію освітнього процесу в ДБТУ.
7. Положення про практичне навчання.
8. “ Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини” від 06.09.2005 р. № 2809-IV
9. Закон України “Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них” від 6 лютого 2003 р. № 486-IV
10. Закон України “Про ліцензування видів господарської діяльності” від 02.03.2015 р.№ 222-VIII
11. Постанова Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо активізації роботи з розвитку тваринництва” від 20 серпня 2008 р. № 729,
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 “Про затвердження національної рамки кваліфікацій”.
13. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015р.№ 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”.
14. Постанова Кабінету Міністрів від 30.12.2015р. № 1187 “Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти”.
15. Наказ МОН України від 19.02.2015р. № 166 “Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів”.
16. Наказ МОН України від 06.11.2015р. № 1151 “Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266”.
17. Наказ Міністерства освіти України від 01.06.2016р. № 600 “Про затвердження та введення в дію методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти”.
18. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 р. № 1361 “Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010” (zmіна № 2).
19. Національний класифікатор України: “Класифікатор професій” ДК 003:2010. – Київ : Вид-во “Соцінформ”,чинний від 2010-11-01.